

HARINGHAPPEN IN STOKKEM

Gil Geron - De jeugdprins doet ook mee met het haringhappen

Carnaval

Tijdens het krokusverlof wordt het driedaagse carnavalsfeest georganiseerd in Stokkem (deel van Dilsen-Stokkem). Dit feest start op Verloren maandag (vroeger ook 'Roze maandag' genoemd) waarop kinderen zich verkleden en deur aan deur om snoep en/of een cent vragen. Voor de volwassenen is er 's avonds een verkleed en gemaskerd bal. Op middernacht wordt iedereen ontmaskerd. Op Vette dinsdag wordt gefeest zonder maskers.

Haringhappen of 'hiering biete' op Aswoensdag

Veel carnavalsvierders sluiten het driedaagse carnavalsfeest op Aswoensdag af met **haringhappen**. Na een flinke wandeling naar Heppeneert - waar goed weer afgebeden wordt voor de carnavalsstoet - zakken de carnavalisten van de 'c.v. Raod van Wis tot Manjel' af naar de cafés van Stokkem. Elk café (in vroegere jaren waren er ooit 49 maar nu nog slechts vier) biedt gratis haring aan tot in de vroege uurtjes. Elk café bepaalt zelf welke soort haringen en op welke manier dit aangeboden wordt. Zo worden er in café De Kring soms wel tot 400 haringen aangeschaft. Al heeft de financieel-economische crisis wel invloed op de aankoopprijs (verdubbeld) en de grootte (verkleind) van de haringen.

De haringen worden uit de hand gegeten. De haring (maatjesharing) wordt vastgehouden aan de staart en eventueel 'gedoopt' in fijngesneden ui. Vervolgens eet men de haring op, te beginnen aan de kant waar de haringkop gezeten heeft.

Volgens de traditie is dit een moment om het feest van de afgelopen dagen af te sluiten en tevens het **begin van de vastentijd**. Dit haringhappen stamt uit de tijd dat tijdens de hele vastentijd (van Aswoensdag tot Pasen) geen vlees, maar wel vis gegeten mocht worden. Heel vroeger sloten de pastoors de cafés op Aswoensdag. Het is pas na het afzwakken van de kerkelijke macht dat haringhappen in cafés mogelijk werd en dat carnavalsvierders door de straten van Stokkem van café tot café konden '*hossen*' om '**hiering te biete**'.

Tegenwoordig is haringbijten vooral een moment om terug te kijken op het gezellige feest dat voorbij is én om de overtollige alcohol van de laatste dagen te verwerken. "*Vettige haringen leggen een stevige bodem voor de alcohol die genuttigd wordt*". Na twee dagen volle bak alcohol genuttigd te hebben, kan een vette haring het lichaam de nodige zorg toedienen. Haring bevat veel vitamines.

Ontstaansgeschiedenis

Het is niet duidelijk of deze traditie is overgewaaid uit het Rijnland, waar veel seizoensarbeiders uit het Maasland gingen werken en zo een meer uitbundige versie van carnaval meebrachten naar Stokkem en de omliggende regio.

Haringhappen, een traditie.

Ik ben Raf Bouduin, inmiddels al ongeveer 44 jaar lid van de carnavalsvereniging de Orde van Stockheim. Carnaval is mij met de papepel ingegeven door mijn grootvader en haringhappen bestaat al minstens sinds mijn kindertijd. Alhoewel haringhappen een spontaan initiatief is van de cafébazen, wil de carnavalsvereniging deze traditie in ere houden. Zelfs de jeugdprins, die haring geen lekkernij vindt, moet eraan geloven. Ook hij moet een haring happen.

*Gebaseerd op een originele tekst van Gil Geron

*Deze inzending kadert binnen het project *Beleving. 100 levende gebruiken en tradities in Limburg*. Een initiatief van het Limburgs Volkskundig Genootschap, in samenwerking met ECRU Erfgoed en Erfgoed Haspengouw, Werkplaats immaterieel erfgoed, Openluchtmuseum Bokrijk, Heemkring Vaart, Haspengouw. TV vzw, Academie voor Streekgebonden Gastronomie en AVANSA-Limburg.

INZENDER

Raf Boudin & Jean-Pierre Segers
<http://carnaval-stokkem.be>

LOCATIE

Dilsen-Stokkem

PERIODE

Aswoensdag

THEMA

Feesten, rituelen en sociale gebruiken
Eten en drinken

TREFWOORD

#feest #eten